

MUNI
LAW

Daňové řízení

Nalézací řízení

Jan Neckář

BZ402Zk Daně a správa daní

únor 2022

Daňové řízení x daňový proces

- § 134 DŘ vymezuje **daňové řízení** – je vedeno za účelem správného zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady a končí splněním nebo jiným zánikem daňové povinnosti, která s touto daní souvisí
- Předmět daňového řízení – daň v rámci zdaňovacího období, nebo u jednotlivé skutečnosti
- Daňový proces – širší pojetí, nejen vztahy před správcem daně, ale i vztahy plátce x poplatník atd.

Dílčí řízení daňového řízení

A. nalézací řízení

- 1. vyměřovací, při němž dochází k vyměření daně,
- 2. doměřovací, při němž dochází k doměření daně,
- 3. řízení o řádném opravném prostředku proti rozhodnutí vydanému v bodě 1. nebo 2. výše

b) při placení daní

- 1. o posečkání daně a rozložení její úhrady na splátky,
- 2. o zajištění daně,
- 3. exekuční,
- 4. řízení o řádném opravném prostředku proti rozhodnutí vydanému v bodě 1. až 3. výše

c) o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích proti jednotlivým rozhodnutím vydaným v rámci daňového řízení.

Specifika daňového řízení

- Autoaplikace
- Vznik daňové povinnosti - okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající
- Cíl správy daní
- Zásady správy daní
- Subjekty
- Lhůty
 - zákonné, správcovské
 - Lhůty pro plnění povinností (lhůta pro stanovení daně, lhůta pro placení daně, lhůta pro vrácení přeplatku na dani...)

Nálezací řízení

Nalézací řízení

- Vyměřovací x doměřovací řízení
 - Vyměření x doměření daně
 - Platební výměr, dodatečný platební výměr

- Cílem je správné zjištění a stanovení daně

- Zahájení – dispoziční zásada nebo ex offo
- Průběh – zpracování tvrzení daňového subjektu
- Ukončení - rozhodnutí

Daňové tvrzení

- Řádné
- Opravné
- Dodatečné

- Hlášení
- Vyúčtování

1. Vyměřovací řízení

- Vždy řízení vedoucí k prvnímu stanovení daně (i po lhůtě...)

- Povinnost podat daňové přiznání
 - Kdy vzniká?
 - Co obsahuje?
 - Do kdy musí být splněna?

Řádné daňové tvrzení

- Musí podat každý daňový subjekt, kterému je stanovena povinnost zákonem, nebo který byl vyzván správcem daně
- Autoaplikace - Daňový subjekt je povinen **sám** vyčíslit daň a uvést předepsané údaje, jakož i další okolnosti rozhodné pro vyměření daně
- Lhůta dle délky zdaňovacího období (§ 136 DŘ)
 - Jaká je lhůta u daně z příjmů?
 - Jaká je lhůta u silniční daně?
 - Jaká je lhůta u daně z nemovitých věcí?
 - Jaká je lhůta u DPH?
 - Lze lhůty prodloužit?
 - Výjimky!!!

Opravné daňové tvrzení

- PŘED uplynutím lhůty pro podání řádného nebo dodatečného daňového přiznání nebo vyúčtování
- = nahrazení původního (řádného i opravného/opravných)
- K předchozím podáním se nepřihlíží
- Specifické podmínky pro možnost podání po uplynutí tříměsíční lhůty dle § 136 odst. 1 DŘ

Vyměření daně

- Na základě daňového přiznání nebo ex offo
- K vyměření daně dochází na základě výsledku vyměřovacího řízení rozhodnutím (platebním výměrem)
- Vyměřená daň je předepsána do evidence daní
- Pokud je vyměřená daň vyšší než daň tvrzená – náhradní lhůta splatnosti
 - Sankce?
- Neodchyluje-li se vyměřená daň od daně tvrzené – nedoručuje se platební výměr (je se založí do spisu), pokud předtím nebyl zahájen POP nebo DK

Vyměření daně

- Za den doručení se považuje poslední den lhůty pro podání daňového přiznání nebo vyúčtování, a bylo-li daňové přiznání nebo vyúčtování podáno opožděně, den, kdy došlo správci daně
- Daňový subjekt má právo na stejnopis platebního výměru (na žádost správce daně zašle)
- Omezení opravných prostředků

2. Doměřovací řízení

- Řízení vedené za účelem změny již stanovené daně
- Nezbytným předpokladem je předchozí ukončené vyměřovací řízení
- Typické v rámci daňových kontrol
- Zahajované dodatečným daňovým přiznáním nebo ex offo

Dodatečné daňové přiznání

Daň má být vyšší

- lhůta pro podání DoDAP do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž bylo zjištěno nesprávné stanovení daně
- Povinnost podat
- Nevzniká povinnost úhrady penále (§ 251 odst. 4)

Daň má být nižší

- Totožná lhůta
- Právo daňového subjektu podat
- Povinnost uvést výslovně důvody

DoDAP nelze podat pokud byla poslední stanovená daň dle pomůcek

Oprávnění (ne povinnost!) podat DoDAP pokud se jen mění údaje a nemění daň

Doměření daně

- Na základě DoDAP nebo ex offo
- Neaplikuje se zásada překážka věci rozhodnuté
- Doměřuje se rozdíl oproti poslední stanovené dani
- Doměřená daň je předepsána do evidence daní
- Pokud je doměřená daň vyšší než daň tvrzená v DoDAP – náhradní lhůta splatnosti tohoto rozdílu
 - Sankce?
- Neodchyluje-li se doměřená daň od daně tvrzené v DoDAP – nedoručuje se platební výměr (je se založí do spisu), pokud předtím nebyl zahájen POP nebo DK, podmínky obdobně jako u vyměření daně

Nálezací řízení – specifika, průběh

Výzva k podání daňového tvrzení

- Pokud nebylo podáno řádné daňové tvrzení – správce daně vyzve k podání a stanoví lhůtu
 - Pokud subjekt nepodá, může dojít k vyměření daně podle pomůcek, nebo může správce daně předpokládat, že subjekt tvrdí daň 0 Kč.
- Pokud lze předpokládat, že daň bude doměřena – správce daně vyzve k podání DoDAP a stanoví lhůtu
 - Pokud subjekt nevyhoví, může správce daně stanovit daň podle pomůcek
 - Správce daně může zahájit DK (pokud zahájí DK a nevydá výzvu – zákonná DK, ale nevzniká povinnost úhrady penále - § 87 odst. 4)
- Výzva k podání tvrzení nezahajuje vyměřovací nebo doměřovací řízení
 - Řízení je zahájeno podáním subjektu, nebo uplynutím lhůty dle výzvy (=dopad na lhůtu pro stanovení daně!)

Daňové tvrzení v zahájeném řízení

- V průběhu vyměřovacího nebo doměřovacího řízení (i v průběhu DK) není přípustné podání daňového tvrzení
- Pokud je podáno – správce daně údaje uvedené využije při stanovení daně
- Obdobně je nepřípustné podání daňového tvrzení k dani, ohledně jejíhož stanovení je vedeno řízení před soudem ve správním soudnictví

Zaokrouhlování

- Daň se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.
- Záloha na daň se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru.
- Výpočet na základě daňové sazby, koeficientů, ukazatelů a výsledek přepočtu měny se provádí s přesností na dvě platná desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřípustné.
- Pro výpočet úroku náležejícího za 1 den se při použití repo sazby České národní banky za rok považuje 365 dnů

Rozhodnutí o stanovení daně

Forma rozhodnutí

- platební výměr, jde-li o vyměření daně,
- dodatečný platební výměr, jde-li o doměření daně, nebo
- hromadný předpisný seznam, stanoví-li tak jiný zákon.

Rozhodnutí o stanovení daně se neodůvodňuje; to neplatí, pokud se stanovená daň odchyľuje od daně tvrzené daňovým subjektem, nebo dojde ke stanovení daně z moci úřední.

Dojde-li ke stanovení daně výlučně na základě výsledku daňové kontroly, popřípadě výsledku postupu k odstranění pochybností, považuje se za odůvodnění zpráva o daňové kontrole, popřípadě protokol o projednání výsledku postupu k odstranění pochybností.

Lhůta pro stanovení daně a nalézací řízení

- Obecně 3 roky
- Prodloužení o 1 rok, pokud v posledních 12 měsících běhu dosavadní lhůty došlo k podání DoDAP nebo oznámení výzvy k podání DoDAP (pokud to vedlo k doměření daně), oznámení rozhodnutí o stanovení daně, oznámení rozhodnutí o opravném prostředku...
- Zahájení DK (tj. zahájení nalézacího řízení), podáno řádné daňové tvrzení nebo oznámena výzva k podání řádného daňového tvrzení – nová lhůta
- Lhůta neběží po dobu soudního řízení ve správním soudnictví

Děkuji za pozornost!